

**MINISTERSTVO PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

INŠPEKCIÁ V SOCIÁLNYCH VECIACH

Číslo spisu:

Číslo záznamu:

ZÁZNAM

O VÝSLEDKU DOZORU PRI VYKONÁVANÍ OPATRENÍ
SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY

ÚRAD PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY BRATISLAVA

Na základe poverenia č. [REDACTED] zo dňa 08. 09. 2023, vykonali poverení zamestnanci Inšpekcie v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ISV“) dozor podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a) tretieho bodu zákona č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o inšpekcii v sociálnych veciach“) nad dodržiavaním zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z. z.“) v rozsahu plnenia povinností pri vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kuratele podľa ustanovení:

- § 73 ods. 2 písm. e) deviateho bodu zákona č. 305/2005 Z. z. – povinnosť zhodnotiť situáciu dieťaťa a rodiny, posúdiť možnosti rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa a určiť mieru ohrozenia dieťaťa
- § 73 ods. 2 písm. e) jedenásteho bodu zákona č. 305/2005 Z. z. – povinnosť vypracúvať plán sociálnej práce s dieťaťom, jeho rodičmi alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa.

Dozorovaným subjektom podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. c) zákona o inšpekcii v sociálnych veciach je Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova ul. č. 7/A, 816 16 Bratislava, IČO: 30794536 (ďalej len „úrad“ alebo „dozorovaný subjekt“) ktorý vykonával v dozorovanom období opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurateľky pre dieťa [REDACTED] (ďalej len „dieťa“).

Dozor začal dňa 13. 09. 2023 a dozorovaným obdobím bol čas od 01. 10. 2022 do 13. 09. 2023.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona o inšpekcii v sociálnych veciach sa pri výkone dozoru postupuje primerane podľa základných pravidiel kontrolnej činnosti podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole v štátnej správe“), jeho ustanovení § 8 až § 13, ak samotný zákon o inšpekcii v sociálnych veciach neustanovuje inak.

Poverení zamestnanci ISV na výkon dozoru v rozsahu nevyhnutnom vzhľadom na predmet dozoru využili oprávnenia podľa ustanovenia § 11 zákona o kontrole v štátnej správe a vyžiadali si od dozorovaného subjektu spisovú dokumentáciu dieťaťa¹ (ďalej len „spisová dokumentácia“). ISV vo svojich zisteniach vychádzala z takto získaných informácií.

¹ Č. spisovej dokumentácie: [REDACTED]

VÝSLEDOK DOZORU

- I. Podľa ustanovenia § 73 ods. 2 písm. e) deviateho bodu zákona č. 305/2005 Z. z. orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurateľy zhodnocuje situáciu dieťaťa a rodiny, posudzuje možnosti rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa a určuje mieru ohrozenia dieťaťa.

Vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 103/2018 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 103/2018 Z. z.“) špecifikuje, že sa miera ohrozenia dieťaťa určuje a prehodnocuje na základe zhodnotenia situácie dieťaťa a rodiny a posúdenia možností rodičov a podľa závažnosti vyhodnotenej situácie dieťaťa sa miera ohrozenia dieťaťa určuje ako situácia bez ohrozenie dieťaťa, ako **nízka miera ohrozenia**, ako **stredná miera ohrozenia** alebo ako **vysoká miera ohrozenia**.

Situácia bez ohrozenia dieťaťa sa určuje ak život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa nie sú ohrozené. V tomto prípade sa plán sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa (ďalej len „plán sociálnej práce“) nevyhotovuje.

Nízka miera ohrozenia dieťaťa znamená, že je alebo aj môže byť priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa ohrozený a je potrebné sledovať vývoj situácie dieťaťa a opakovane prehodnotiť mieru ohrozenia dieťaťa.

Stredná miera ohrozenia dieťaťa sa určuje, ak je priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa ohrozený a je potrebné vo zvýšenej mieri sledovať vývoj situácie dieťaťa a opakovane prehodnotiť mieru ohrozenia dieťaťa.

Vysoká miera ohrozenia dieťaťa sa určuje, ak sa dieťa ocitlo bez akejkoľvek starostlivosti alebo sú život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa vážne ohrozené a je potrebné vykonať úkony na zabezpečenie náhradného rodinného prostredia alebo na zabezpečenie priatia dieťaťa do centra pre deti a rodiny alebo opatrenia podľa ustanovenia § 27 zákona č. 305/2005 Z. z. a/alebo ak sú život, zdravie, priaznivý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa vážne ohrozené a je potrebné sústavne sledovať vývoj situácie dieťaťa a priebežne prehodnocovať mieru ohrozenia dieťaťa.

Miera ohrozenia dieťaťa v rodinnom prostredí alebo v náhradnom rodinnom prostredí sa určuje a prehodnocuje, aj ak je dieťa umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Miera ohrozenia je určená individuálne vo vzťahu ku konkrétnemu dieťaťu a to aj v prípade súrodencov. Spisová dokumentácia potom obsahuje informácie okrem iného o miere ohrozenia dieťaťa a odôvodnenie jej určenia, o členovi rodiny alebo inej blízkej osobe a o subjekte, ktorý sa priamo podielal na zhodnotení situácie dieťaťa a rodiny.

Zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možnosti rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účely určenia miery ohrozenia dieťaťa

(ďalej len „zhodnotenie“) je celkom iste komplexnou aktivitou, ktorá nutne pozostáva zo systematického i cieleného získavania informácií a priebežného ako aj ad hoc vyhodnocovania týchto informácií. Dôležitosť výkonu a realizácie tejto zákonom č. 305/2005 Z. z. danej povinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurateli (ďalej len „orgán SPODaSK“) je jednoznačne určená tým, že od splnenia si tejto zákonom danej povinnosti sa nutne odvíja ďalší postup orgánu SPODaSK pri výkone opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurateli (ďalej len „opatrenia SPODaSK“).

1. Úrad zhodnotil situáciu dieťaťa a rodiny ešte pred dozorovaným obdobím, a to dňa 01. 08. 2022, kedy určil mieru ohrozenia dieťaťa „bez ohrozenia“.
2. Úrad počas dozorovaného obdobia, dňa 06. 10. 2022 uskutočnil návštěvu v domácnosti rodičov dieťaťa z dôvodu prebiehajúceho súdneho konania o uloženie zákazu priblíženia sa [REDACTED] na vzdialenosť menšiu ako 200 metrov, z ktorej vypracoval záznam zaevidovaný v IS DMS po názvom: „Záznam zo sociálneho šetrenia v prirodzenom prostredí dieťaťa“². V predmetnom zázname úrad uvádzá: „Nie je potrebné navrhovať opatrenia, rodina je fungujúca bez problémov, obaja rodičia milujú [REDACTED] má podmienky na zdravý sociálny vývin a psychický vývin“. Počas návštěvy v domácnosti rodičov úrad uskutočnil rozhovor s dieťaťom. Zo záznamu vyplýva, že dieťa v tom čase navštěvovalo I. ročník základnej školy v Bratislave, zúčastňuje sa záujmových pohybových krúžkov (tanec, bojové umenie, turistika), jazykové (anglický jazyk), hudobné (všeobecná hudobná príprava, gitara). Z predloženého vysvedčenia je zrejmé, že dosahuje výborné školské výsledky.
3. Dozorovaný subjekt pred dozorovaným obdobím a aj počas dozorovaného obdobia zistil, že dieťa vyrastá v úplnej, fungujúcej rodine, vzťahy medzi rodičmi navzájom, medzi rodičmi a dieťaťom, dieťaťom a [REDACTED] nie sú narušené. Rodičia svojim návrhom na súd na vydanie neodkladného opatrenia a návrhom na zákaz priblíženia sa [REDACTED] k dieťaťu mali na zreteli, aby dieťa žilo v pokojnom a plnohodnotnom prostredí, bez negatívneho ovplyvňovania jeho psychického, sociálneho a fyzického vývinu. Príslušný okresný súd vydal uznesenie o neodkladnom opatrení a následne rozsudok, ktorými nariadił [REDACTED] dieťaťa zákaz priblíženia sa na vzdialenosť menšiu ako 200 metrov. Súd v odôvodnení uznesenia o neodkladnom opatrení uvádzá: „[REDACTED] opakoványm prosbám a návrhom riešení s rodičmi [REDACTED] nijakým spôsobom [REDACTED] Ani po snahe rodičov o zachovanie kontaktov [REDACTED], podľa podmienok rodičov, svoje správanie [REDACTED] Nepomohla ani psychologická intervencia“. V rozsudku príslušného okresného súdu, v časti odôvodnenia je uvedené: „Počas celého konania sa súd a opatrovník snažili rodičov a [REDACTED] viesť k zmierlivému riešeniu veci, o to viac, že daný spor je vzhľadom na jeho predmet skutočne veľmi špecifický a citlivý....“ a tiež „Súd i opatrovník maloletého dieťaťa, až edukatívne vysvetloval [REDACTED] že v rodinnom systéme pôvodnej rodiny, ktorý tvoria iba rodičia a maloleté dieťa, je primárnym vzťahom maloletého dieťaťa vzťah k otcovi a matke. Až následne, sekundárne, môže mať maloleté dieťa mimo svojej pôvodnej rodiny vzťah k [REDACTED] S poukazom na uvedené je potom potrebné, aby [REDACTED] svoju rolu [REDACTED] a [REDACTED] a z tejto role plynúce jeho práva a povinnosti voči [REDACTED] ..“. V rozsudku sa ďalej uvádzá: „[REDACTED] sa zjavne nevedome a nie v zlom, [REDACTED] do role [REDACTED] maloletého dieťaťa, ktoré chce viesť, vychovávať akoby to bolo jeho maloleté dieťa. [REDACTED] zjavne takéto

správanie realizuje voči maloletému dieťaťu v dobrom, a preto nechápe nesúhlas rodičov, nechápe, že rodičia takéto správanie považujú už za obťažovanie...“.

4. Počas dozorovaného obdobia úrad komunikoval so ██████████ dieťaťa e-mailom dňa 17. 10. 2022 a tiež počas osobného stretnutia 14. 10. 2022 a 21. 10. 2022. V rozhovore dňa 14. 10. 2022, ktorého obsah je zaznamenaný v úradnom zázname³, úrad ██████████ informoval o skutočnosti, že: „rodičia výslovne vyjadrili nesúhlas, aby boli kontaktovaní za cieľom stretnutia a akýchkolvek informácií o ██████████“ (Nesúhlas rodičov zúčastniť sa prípadovej konferencie za účasti ██████████ dieťaťa, vyjadrili obaja počas návštevy úradu v ich domácnosti dňa 06. 10. 2022⁴.) Z úradného záznamu zo dňa 21. 10. 2022⁵ vyplýva, ██████████ úrad o zorganizovanie stretnutia s rodičmi dieťaťa na úrade. Úrad ██████████ odpovedal dňa 25. 10. 2022 nasledovne: „Zároveň Vám dávam do pozornosti skutočnosť, že orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurateli oslovil rodičov ██████████ vo veci spoločného stretnutia a to rodičov a ██████████ ale rodičia stretnutie odmietli.“⁶.
5. Nakoľko sa v rámci dozorovaného obdobia nenachádzajú v spisovej dokumentácii dieťaťa informácie o zmene pomerov dieťaťa a jeho rodiny, úradu nevyplynula povinnosť prehodnotiť mieru ohrozenia dieťaťa a jeho rodiny, preto naďalej pretráva určená miera ohrozenia dieťaťa „bez ohrozenia“.

II. Podľa ustanovenia § 73 ods. 2 písm. e) jedenásteho bodu zákona č. 305/2005 Z. z. orgán SPODaSK vypracúva plán sociálnej práce.

Nakoľko miera ohrozenia dieťaťa bola dozorovaným subjektom určená „bez ohrozenia“, podľa § 29 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 103/2018 Z. z. nevyplynula úradu povinnosť vypracovať plán sociálnej práce.

³ Záznam v spisovej dokumentácii č. ██████████

⁴ Záznam v spisovej dokumentácii č. ██████████

⁵ Záznam v spisovej dokumentácii č. ██████████

⁶ Záznam v spisovej dokumentácii č. ██████████

ZÁVER

VÝKONOM DOZORU BOLO ZISTENÉ SPLNENIE SI POVINNOSTÍ ŠPECIFIKOVANÝCH V POVERENÍ NA VÝKON DOZORU DOZOROVANÝM SUBJEKTOM PRI VYKONÁVANÍ OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY. NA ZÁKLADE UVEDENÉHO BOL VYPRACOVANÝ ZÁZNAM O VÝSLEDKU DOZORU.

V Bratislave dňa [REDAKTOVANÉ]

Za Inšpekciu v sociálnych veciach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky:

[REDAKTOVANÉ]
.....
[REDAKTOVANÉ]
.....
[REDAKTOVANÉ]
.....